

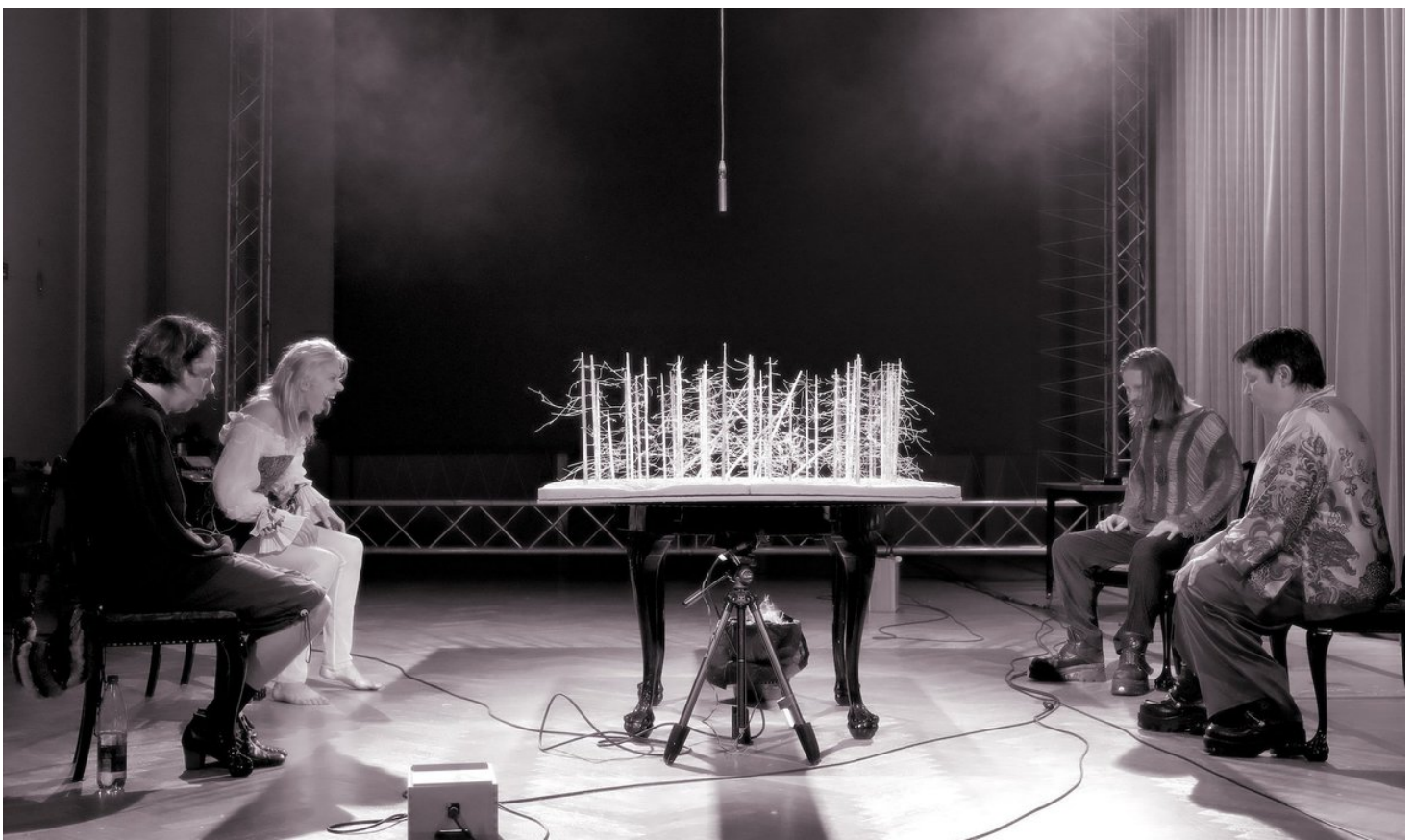
KULTUUR

31.08.2023, 00:05

ARVUSTUS | Reis pimedasse metsa, painavasse padrunipadrikusse

Viimane sõnavaba hääl jääb Lauri Lagle uues lavastuses metsale – viirastugu ses ähvardus või halastus, ohuhäll või rahupaik.

Pille-Riin Purje
teatrivaatleja

Jörgen Liigi (vasakult), Katariina Tamme, Marika Vaariku ja Simeoni Sundja retk Pimedasse Metsa toimub praegu ja siin, nagu teatris ainuvõimalik.

FOTO: HERKKO LABI

Kuula artiklit 5 min

Lisa

TELLIJALE AVATUD

„Puud olid Pimedas Metsas liig suured. Sellepärast ei asunudki sinna loomad ja elu puudus neelas ahnelt tühjusesse julgete jahimeeste tahtejõu.“ Nõndamoodi on kirjutanud Juhan Jaik novellis „Ohemäe jahimehed“, mis räägib ühest ammuvanasti juhtunud, müstilisest ja seletuseta jäävast loost. Seda seletamatust, salalikkust saame kogeda Ekspeditsiooni lavastuses „Reis metsa lõppu“. Lauri Lagle ja tema näitlejate neliku – Marika Vaarik, Katariina Tamm, Jörgen Liik, Simeoni Sundja – retk Pimedasse Metsa ei toimu ammuvanasti, vaid ikka praegu ja siin, nagu teatris ainuvõimalik.

Retsept suveõhtuks: grillitud kanafilee ja ananassi salat

**Säästa igapäevastelt kulutustelt!
Hinnavõidu nädalalõpp Maximas on alanud**

**Koolikaubad saad mugavalt ühest l
ja parema hinnaga**

Enne kui Sakala 3 kammersaali ukсед valla lükatakse, ilmub fuajeesse Simeoni Sundja, kes näeb välja natuke nagu metsjeesuse tõugu, kaitsevärvi võrksärgis sulanduks ta metsapuude keskel hõlpsasti nähtamatuks. Sundja suunab publiku pilgud üles Tõnis Saadoja laemaalile, millel on omakorda mets. Sissejuhatuses aimub dramaturg Eero Epneri kunstitunnetust ja -sõnastust. Kogeme kerget, ent õdusat peapööritust, pilguga puulatvades rännates, kõrvus tuulemüha tajudes.

Lavastust iseloomustab lõputu lõõtsutav pagemispaanika, füüsilise kurnatuse ja hingelise paine rabav kvintessents. Fotol Jörgen Liik, kel oli kanda üks lavastuse pikemaid ja intensiivsemaid soolosisid.

FOTO: HERKKO LABI

Irratsionaalne ja aruülene

Lauri Lagle lavastus(t)est kirjutada näib peaaegu ilmvõimatu. Verbaalne sõnastamine tundub ülearune, kui nähtu ja kogetu köidab just nimelt aruülele ehk irratsionaalse kaudu. Kuidas sa hing seletad ainuüksi sedagi, millest lähtub etendusest osasaamine, kontakti loomine? Ühisosast näitetrupiga nangunii, aga kuivõrd ka lepingust iseendaga, sisemisest suutlikkusest olla kohal? Tunnistan, Lagle lavastuste puhul mul alati ei ole õnnestunud puudutatud saada, pelk püüdlikkus ju ei aita. Seekord aga klammerdusin või klammerdati mind ligi kaks tundi vältava ekspeditsiooni nagu tugeva puutüve külge, sundimatu ja katkematu pinevuse ja osadusega.

Viidates lavastuse eeltutvustuse kutsuvaile lubadustele („See on lavastus neile...“), kahmates neid abituna abivahendeiks: ei söandaks kogetut hüüda „loojutustuse leebeks puudutuseks“, sõna „leebe“ tundub kohatu, võimalik, et eneseirooniline. Läbiv ei ole ka pimedus, mänguruumis sooritati süsteemseid, ent iga kord terake jahmatavaid tagasi- või edasihüpped teisesse tavavalgusse. Ei mõista seletada, kuidas seejuures pinge ei

**Lauri Lagle lavastus(t)est
kirjutada näib peaaegu
ilmvõimatu.**

lõdvenenud. Eks see jäägi näitlejate intensiivse salaväe hooleks.

Hakata mängulisi elemente siin sõnutsi koost lahti võtma ma tõesti ei raatsi. Ent raatsimatus võib olla kõigest saamatu eneseõigustus. Mälu vingerpussitab seekord jõulisemalt, kui oleksin osanud aimata, nähtut taastada üritades kompan mälus efektsete sakiliste servadega kuuliauke.

Simeoni Sundja minimalistlike mustkunsttrikkidega vahendatud stseen kuldtüvelise padrunimetsaga on peen üldistus inimkonna vägivallast.

FOTO: HERKKO LABI

Võib-olla pelgan sedagi, et mu sõnad moonduvad klantsajakirjadest väljalõigatud lamenukkudeks, mida eksponeeriti mängulaual toreda ironiaga.

SI:

Keelikaubad saad mugavalt ühest kohast ja parema hinnaga

Säästa igapäevastelt kulutustelt! Hinnavõidu nädalalõpp Maximas on alanud

Retsept suveõhtuks: grillitud kanal ananassi salat

Tõesti huvitav, kuidasmoodi nähtud viivud haihtuvad sama kärmesti ja stiilselt kui suhkruvatist kuhilad mängulaual, kaamera jälgimisväljas. On see sulav lumi või hoopis hääbuvad olendid, ajapikku metsarüpes kõdunenud inimesed ja koerad, kelle kadu-kõdu näeme nüüd kiirluubis...?

Vaataja klammerdati osavalt ligi kaks tundi vältava ekspeditsiooni nagu tugeva puutüve külge.

Ah soo, jah: „Lavastus neile, kellele meeldib panna kõik laval juhtuv tänapäevasesse konteksti.“

Nende kilda ma ennast paaniliselt ei liigita, ometi on olevikutaju igal teatrietendusel vältimatu. Näiteks ei saagi ma päris hästi aru kategoorilisest väitest, et teatrid ei käsitlevat piisavalt sõjateemat. Sest kui liikuda kujundite

ja tunnetuse tihnikutes, siis kui palju üldse jääb järele lavastusi, mille vaatamise ajal sõda alateadvust ei riivaks? Stseen kuldtüvelise padrunimetsaga, Sundja minimalistlik-

sarkastiliste mustkunstitrikkidega vahendatud, on üks tuumakamaid ja peenemaid üldistusi inimkonna vägivallast, esmapilgul mõjub see kui süü(dima)tu, mänglev flirt surmaga. Siia võiks isegi poetada märksõna „leebe“, ehkki osatamisi.

Ei ole enam tähtsust, kas ollakse ähkvad äraaetud koerad või jahimehed. Või hoopis Pimeduse Metsa lootusetult eksinud, igaveseks kaotsiläinud marjulised.

FOTO: HERKKO LABI

Rägestikus ekslemine

Ja lõpuks see lõputu lõõtsutav pagemispaanika, see pöörane audioinstallatsioon näitlejate kvarteti kompromissitus kooskõlas. See füüsilise kurnatuse ja hingelise paine rabav kvintessents. Kuuldav rägestikus ekslemine, üha tihenev pimedus su ümber ja su sees, metsa pöördumatult kehtestuv vägi ja võim. Ei ole enam vahet ega tähtsust, kas ollakse ähkvad äraaetud koerad, kes viimsete visaduseriismetega nuusivad kaotsiläinud inimeste jälgi, või ollakse jahimehed, kes aeg-ajalt katkendlike hingetõmmetena klähvatavad penidele käskluse „otsi!“, või ollakse Pimeduse Metsa lootusetult eksinud, igaveseks kaotsiläinud marjulised. Või viimaks hoopis kohisevad puud. Sest viimane sõnavaba hääl jääb metsale – viirastugu ses ähvardus või halastus, ohuhäll või rahupaik.

LAVASTUS

„Reis metsa lõppu“ etendub Sakala teatrimaja kammersaalis

FOTO: HERKKO LABI

„Reis metsa lõppu“

Põhineb Juhan Jaigi novellil „Ohemäe jahimehed“.

Dramaturg: Eero Epner

Lavastaja: Lauri Lagle

Kunstnik Allan Appelberg, kostüümikunstnik Kärt Ojavee, maketikunstnik Laura Pählapuu, helikujundaja Artjom Astrov.

Osades: Marika Vaarik, Katariina Tamm, Jörgen Liik, Simeoni Sundja.

Esiendus Sakala 3 teatrimaja kammersaalis 17. augustil.

Kommenteeri

Loe kommentaare

Lennart. Pöördtooliaastad

LISAETENDUSED NÜÜD MÜÜGIL >

KINNISVARA 24

UUED KODUD

TALLINN

TARTU

PÄRNU

KÕIK

MAAKRI HUB

UUS-MEREMAA

Hind al. 3932 €

KIVIMURRU 14

Hind al. :

VAIKNE JA ROHELINE OAAS TALLINNA ÄRIKESKUSE SÜ

Küsi eripakkumist!

SOOVITAME SULLE

Kaja Kallase ja Arvo Halliku uus eramu võtab ilmet: vaata, milline näeb välja peaministri ehitusjärgus maja mere ääres

Priit Võigemasti näitlejast pruut asus tööle ERRI: ma allkirjastasin lepingu alles täna!

„Lustlik reis Korful“ sai teletegijatelt hävitavad hinnangud. Lust: mina lihtne, mitte intelligentne inimene, käin reisil nii, nagu oskan

Veealune mets, matk hundimaastikel ja põdrapulm – metsarahvapäev toob elamusi, mida mujalt ei saa

Kristjani tervise töttu tehtud paus on läbi! „Kaks kanget“ avalikustasid, kus nad uut hooaega filmivad

Juutuuber Sidni Tomsoni puhkust tabasid suured tõrked juba enne äralendu: reis on nüüd kaks päeva lühem

SISUTURUNDUS

ENNE JA PÄRAST | Hammaste puudumine on minevik

Teeme selgeks: mis vahe on välk- ja tavamaksetel?

Miks pensionäridele kanepiõli? 82-aastane vanaema sai tagasi oma elujõu ja rõõmu